

GENDER EQUALITY DEVELOPMENT

CONFERENCE: THE FUTURE IS IN YOUR HANDS

ORGANIZED BY:

osce Organization for Security and
Co-operation in Europe
Mission in Kosovo

Subject: Speeches translation

1. RECTOR OF THE UNIVERSITY OF Pejë/Peć "HAXHI ZEKA" – MR. ARMAND KRASNIQI

ENG

THE FUTURE IN YOUR HANDS

THE DEVELOPMENT OF GENDER EQUALITY IN THE UNIVERSITY

Dear

I begin my speech by congratulating all the academic staff on the national teacher's day, March 7. Teachers are the lights of the paths of knowledge and our society is in your hands, give everything from yourself to reap the fruits of a bright future.

Dear participants,

Mother Teresa, a prominent Albanian icon and a world figure of love and service to humanity, reminds us that "Not all of us can do great things, but we can do small things with great love". This marks the core of our commitment to change the world for the better. In the context of gender equality, this statement reinforces the idea that any action taken to combat discrimination and promote gender equality, even in the smallest form, is important and fruitful. Our University, as a center of knowledge and an intersection of social change, bears a special weight in the promotion of this important value.

Through education, daily engagement, and awareness, we can build an academic and social environment where everyone feels included, equal, and valued for their contribution on the path to common progress and development. Starting from our small actions, but done with great love, we can create a brighter and fairer future for all.

In this direction, "Haxhi Zeka" University has taken the first steps by drafting and approving the Plan for Gender Equality and establishing the Center for Peace and Gender Equality, which are important to promote respect, awareness and cooperation among all members of the community. This includes open support for any effort to combat gender discrimination and address issues of violence of any kind.

We can never neglect our role in educating and raising awareness of the next generation. As a university, we have the opportunity and obligation to prepare our students for a world where gender equality is a norm that must be respected.

I want to emphasize that our future as a university is in your hands, dear students, and one of the most important challenges to development of gender equality. By working together and engaging resources and energy in this direction, I believe we can build a better University and a fairer society for everyone.

I want to thank the Italian KFOR and the OSCE for their approach to our University, giving us the opportunity that together we can do valuable things for the benefit of our citizens. Finally, I would like to wish 8 of March to all the women present here today, and in particular to the colleagues of the University, expressing my sincere gratitude for your extraordinary commitment and contribution in all areas of the University.

Thank you

ALB

Të nderuar

E filloj fjalimin tim duke uruar të gjithë personelin akademik për ditën kombëtare të mësuesit 7 marsin Mesuesit janë ndriçuesit e rrugëve të diturisë dhe shoqëria jonë është në duart tuaja, jepni gjithçka nga vetja për të korrur frutet e një të ardhmeje të ndritur.

Të nderuar pjesëmarrës,

Nënë Tereza, një ikonë e shquar shqiptare dhe një figurë botërore e dashurisë dhe shërbimit ndaj njeriut, na kujton se "Jo të gjithë ne mund të bëjmë gjëra të mëdha, por ne mund të bëjmë gjëra të vogla me dashuri të madhe". Kjo shënon thelbin e angazhimit tonë për të ndryshuar botën për të mirë. Në kontekstin e barazisë gjinore, kjo thënie përforcon idenë se çdo veprim i ndërmarrë për të luftuar diskriminimin dhe për të promovuar barazinë gjinore, madje edhe në formën më të vogël, është i rëndësishëm dhe i frytshëm. Universiteti ynë, si një vatër e diturisë dhe një ndërthurje e ndryshimit shoqëror, mban një peshë të veçantë në promovimin e kësaj vlerë të rëndësishme.

Nëpërmjet arsimit, angazhimit të përditshëm, dhe ndërgjegjësimit, ne mund të ndërtojmë një mjedis akademik dhe shoqëror ku të gjithë ndihen të përfshirë, të barabartë dhe të vlerësuar për kontributin e tyre në rrugën drejt përparimit dhe zhvillimit të përbashkët. Duke u nisur nga veprimet tona të vogla, por të bëra me dashuri të madhe, ne mund të krijojmë një të ardhme më të ndritur dhe më të drejtë për të gjithë.

Në këtë drejtim universiteti "Haxhi Zeka" ka ndërmarrë hapat e parë duke hartuar dhe miratuar Planin për Barazi Gjinore dhe ka themeluar Qendrën për Paqe dhe Barazi Gjinore, të cilat janë të rëndësishme për të promovuar respektin, ndërgjegjësimin dhe bashkëpunimin mes të gjithë pjesëtarëve të komunitetit tonë. Kjo përfshin mbështetjen e hapur për çdo përpjekje për të luftuar diskriminimin gjinor dhe për të adresuar çështjet e dhunës të çfarëdolloj forme.

Ne asnjëherë nuk mund të neglizhojmë rolin tonë në edukimin dhe ndërgjegjësimin e brezit të ardhshëm. Si universitet, kemi mundësinë dhe detyrimin për të përgatitur studentët tanë për një botë ku barazia gjinore është një normë e cila duhet respektuar.

Dua të theksoj se e ardhmja jonë si universitet është në duart tuaja të dashur studentë, dhe një nga sfidat më të rëndësishme në zhvillimin e barazisë gjinore. Duke punuar së bashku dhe duke angazhuar resurse dhe energji në këtë drejtim, besoj se mund të ndërtojmë një universitet më të mirë dhe një shoqëri më të drejtë për të gjithë.

Dua të falenderoj KFOR Italian dhe OSBE për qasjen e tyre ndaj universitetit tonë, duke na dhënë mundësinë që bashkërisht mund të bëjmë gjëra të vlefshme dhe në dobi të qytetarëve tanë.

Për në fund dëshiroj t'ju uroj 8 marsin të gjitha femrave prezente sot këtu e në veçanti bashkëpunëtoreve të universitetit duke shprehur mirënjohjen time të sinqertë për angazhimin dhe kontributin tuaj të jashtëzakonshëm në të gjitha fushat e universitetit.

Faleminderit!

SERB

Poštovani.

Moj govor počinjem tako što svim akademskim radnicima čestitam Dan Učitelja, 7 Mart. Nastavnici su svetlo puteva znanja tako da naše društvo je u vašim rukama, dajte sve od sebe da ubuduće uberete plodove svetlosti

Poštovani učesnici,

Majka Tereza, istaknuta albanska ikona i svetska ličnost ljubavi i služenja čovečanstva, podseća da „Ne možemo svi da činimo velike stvari, ali možemo da činimo male stvari sa velikom ljubavlju“. Ovo označava srž naše posvećenosti da promenimo svet na bolje. U kontekstu rodne ravnopravnosti, ova izjava učvršćuje ideju da je svaka akcija koja se preduzima u cilju borbe protiv diskriminacije i promovisanja rodne ravnopravnosti, čak i u najmanjoj formi, važna i plodonosna. Naš univerzitet, kao centar znanja i spoj društvenih promena, ima posebnu težinu u promociji ove važne vrednosti.

Kroz obrazovanje, svakodnevni angažman i svest, možemo izgraditi akademsko i društveno okruženje u kojem se svi osećaju uključenim, jednakim i cenjenim zbog svog doprinosa na putu zajedničkog napretka i razvoja. Počevši od naših malih akcija, ali urađenih sa velikom ljubavlju, možemo stvoriti svetliju i pravedniju budućnost za sve.

U tom pravcu Univerzitet „Hadži Zeka“ je napravio prve korake izradom i usvajanjem Plana za rodnu ravnopravnost i osnivanjem Centra za mir i rodnu ravnopravnost, koje su važne za unapređenje poštovanja, svesti i saradnje među svim članovima naše zajednice. Ovo uključuje otvorenu podršku svim naporima u borbi protiv rodne diskriminacije i rešavanju pitanja nasilja bilo kojeg oblika.

Nikada ne smemo zanemariti našu ulogu u obrazovanju i podizanju svesti sledeće generacije. Kao univerzitet, imamo priliku i obavezu da pripremimo naše studente za svet u kome je rodna ravnopravnost norma koja se mora poštovati

Želim da istaknem da je naša budućnost dragi studenti kao univerzitet u vašim rukama , jedan od najvažnijih izazova u razvoju rodne ravnopravnosti. Zajedničkim radom i angažovanjem resursa i energije u ovom pravcu, verujem da možemo da izgradimo bolji univerzitet i pravednije društvo za sve.

Želim da se zahvalim italijanskom KFOR-u i OEBS-u na njihovom pristupu našem univerzitetu, dajući nam priliku da zajedno možemo da uradimo vredne stvari za dobrobit naših građana.

Na kraju, čestitao bih 8. mart svim prisutnim ženama danas, a posebno kolegama sa univerziteta, izražavajući iskrenu zahvalnost na vašem izuzetnom zalaganju i doprinosu u svim oblastima univerziteta.

Hvala vam!

2. RC-W COMMANDER - COL. FRANCESCO FERRARA

ALB

I nderuar Rektor, të nderuar të ftuar, ushtarë të KFOR-it, Zonja dhe Zotërinj,

Mirëdita.

Është një kënaqësi e madhe për mua që jam këtu sot për të festuar Ditën Ndërkombëtare të Gruas, në këtë vend mbresëlënës multietnik. Kjo ditë nuk shënon vetëm një festë historike.

Është gjithashtu një kujtim i progresit që kanë bërë gratë dhe e sfidave dhe punës që kemi ende përpara.

Fillimisht dua të shpreh mirënjohjen time për Rektorin e këtij Universiteti. Doktor Armand KRASNIQI. Faleminderit shumë për mbështetjen tuaj dhe për bashkëpunimin e madh që stafi juaj ka ofruar për organizimin e këtij eventi të rëndësishëm. Dëshiroj të falënderoj doktor Riccardo CELEGHINI, Drejtor i Misionit të OSBE-së, këtu në Pejë, për kontributin e tij të çmuar.

Tema e BARAZISË GJINORE është pjesë e një projekti të gjerë që po e nisim me të gjitha komunitetet që jetojnë në Kosovë, duke bashkuar një gamë të gjerë temash të ndërlidhura dhe reciprokisht përforcuese. Përfshirë zhvillimin socio-ekonomik, mbrojtjen e mjedisit, promovimin e mekanizmave kundër diskriminimit, sundimin e ligjit dhe sigurinë publike.

Një enigmë komplekse, siç mund ta shihni në logot, të cilat na japin një mundësi për të reflektuar mbi atë që është arritur në lidhje me cilësinë gjinore dhe çfarë duhet bërë në rrugën përpara.

Sot, le të riafirmojmë angazhimin tonë për të mbështetur dhe fuqizuar gratë në të gjitha fushat e jetës, me shembuj konkretë. Le të punojmë së bashku për të krijuar një botë ku çdo grua mund të jetojë pa frikë, paragjykime apo kufizime. Jam i sigurt se diskutimet në këtë ngjarje të rëndësishme do të japin fryt të dobishëm për të menduar mbi veprimet e mundshme pasuese.

Ju uroj punë të suksesshme dhe produktive.

Faleminderit shumë përsëri për sot.

ENG

Dear Rector, esteemed guests, soldiers of KFOR, ladies and gentlemen,

Good Morning.

It is a great pleasure for me to be here today to celebrate the International Women's Day, in this impressive multi-ethnic venue. This day does not just mark a historical celebration.

It is also a reminder of the progress that women have made and of the challenges and work that still lie ahead.

First of all, I would like to express my gratitude to the Rector of this University. Doctor Armand KRASNIQI. Thank you very much for your support and for the great cooperation that your staff has provided for the organization of this important event. I would like to extend my thanks to Doctor Riccardo CELEGHINI, Director of OSCE's mission, here in Pec/Peje, for his valuable contributions.

The GENDER EQUALITY Topic is a part of a broad project that we are launching with all communities living in Kosovo, bringing together a wide array of interconnected and mutually reinforcing themes. Including

socio-economic development, environmental protection, promotion of antidiscrimination mechanisms, rule of law and public safety.

A complex puzzle, as you can see in the logos, which give us an opportunity to reflect on what has been accomplished with respect to gender quality and what needs to be done on the way ahead.

Today, let us reaffirm our commitment to support and empower women in all areas of life, with concrete examples. Let us work together to create a world where every woman can live without fear, prejudice or limitation. I am sure that the discussions at this important event will provide useful food for thought on possible follow-on actions.

I wish you successful and productive proceedings.

Thank you very much again for having me today.

SERB

Poštovani Rektore, uvaženi gosti, vojnici KFOR-a, Dame i Gospodo,

Dobar dan.

Veliko mi je zadovoljstvo što sam danas ovde da proslavim Međunarodni Dan Žena u ovoj impresivnoj multietničkoj zemlji. Ovaj dan ne obeležava samo istorijski praznik.

To je takođe podsetnik na napredak koji su žene postigle i izazove i posao koji još imamo pred nama.

Pre svega, želim da izrazim svoju zahvalnost rektoru ovog Univerziteta. Doktor Armand KRASNICI. Hvala vam puno na podršci i sjajnoj saradnji koju je vaše osoblje pružilo u organizaciji ovog značajnog događaja. Želeo bih da se zahvalim dr Rikardu ČELEGINIJU, direktoru Misije OEBS-a ovde u Peći, na njegovom vrednom doprinosu.

Tema RODNE RAVNOPRAVNOSTI je deo širokog projekta koji pokrećemo sa svim zajednicama koje žive na Kosovu, okupljajući širok spektar međusobno povezanih tema koje se međusobno jačaju. Uključujući društveno-ekonomski razvoj, zaštitu životne sredine, promociju mehanizama protiv diskriminacije, vladavinu prava i javnu bezbednost.

Složena slagalica, kao što možete videti u logotipima, koji nam daju priliku da razmislimo o tome šta je postignuto u pogledu rodnog kvaliteta i šta treba da se uradi na putu dalje.

Danas, na konkretnim primerima, ponovo potvrdimo našu posvećenost podršci i osnaživanju žena u svim oblastima života. Hajde da radimo zajedno na stvaranju sveta u kome svaka žena može da živi bez straha, predrasuda ili ograničenja. Siguran sam da će razgovori na ovom značajnom događaju uroditi korisnim plodom za razmišljanje o mogućim daljim akcijama.

Želim vam uspešan i produktivan rad.

Hvala vam još jednom za danas.

3. OSCE REGIONAL DIRECTOR CENTRE OF Pejë/Peć SPEECH, Mr. RICCARDO CELEGHINI

ENG

It's a great honor and pleasure to welcome you today at the University of Pejë/Peć "Haxhi Zeka", right before International Women's Day, to kick off this important conference.

First of all, I would like to thank the Commander of KFOR Regional Command West and the Rector and Pro-rector of the University "Haxhi Zeka" for the excellent cooperation in the organization of this activity, with the hope that many others will follow.

I am very pleased to see women who are active in local institutions, civil society, and regional organizations, here with us today. We have worked with you in the past and will keep working with you in the future on promoting gender equality in this region.

I am also really happy that so many students join us. Your presence here today is really important, as you are the leaders and activists of tomorrow, and can play a pivotal role in promoting gender equality in Kosovo, now and in the future.

With the theme "Gender equality and development: the future in your hands", this event is more than just a gathering, it is a step towards making sure everyone is treated equally, regardless of being a man or a woman. This effort is crucial for building a fair and just society. As the OSCE marks its 25th year in Kosovo, we look back at the progress made jointly with Kosovo institutions and its vibrant society toward gender equality. The Mission has always been focused on gender mainstreaming, in particular empowering women, making sure they are part of decision-making processes, with the belief that gender equality matters to everyone, not just women. Later, our Gender Focal Point will give us deeper insights into how crucial gender responsive governance is in all spheres of life, and what the Mission is doing in this regard.

As we approach International Women's Day, this conference will highlight the incredible resilience, power, and achievements of women in civil society and various communities, especially in leading the way for empowerment, inclusion, fighting domestic violence, and promoting education. I am sure their stories will inspire us and push all of us to take action. As we discuss these topics today, let's remember that achieving gender equality is a long journey that needs us all to work together tirelessly, with commitment and cooperation.

In conclusion, I want to express deep gratitude for your active participation and ongoing engagement in gender equality. Please know that the Mission remains fully committed to continue to support initiatives, policies, and actions aimed at ensuring gender responsive governance, in cooperation with institutions, civil society and other international organizations.

Thank you.

ALB

Është një nder dhe kënaqësi e madhe t'ju mirëpresim sot në Universitetin e Pejës "Haxhi Zeka", pak para Ditës Ndërkombëtare të Gruas, për të nisur këtë Konferencë të rëndësishme.

Fillimisht dua të falënderoj Komandantin e Komandës Rajonale të KFOR-it në Përfundim, pastaj Rektorin dhe Prorektorin në Universitetin "Haxhi Zeka" për bashkëpunim të shkëlqyeshëm në organizimin e këtij aktiviteti, me shpresën që shumë të tjerë do të na ndjekin në këtë rrugë.

Jam shumë i kënaqur që shoh këtu me ne,gra që janë aktive në institucionet vendore, shoqëri civile dhe organizata rajonale . Ne kemi punuar me ju në të kaluarën dhe do të vazhdojmë të punojmë me ju në të ardhmen për të promovuar vlerat gjinore në këtë rajon.

Jam gjithashtu shumë i lumtur që na bashkohen kaq shumë studentë. Prania juaj sot këtu është vërtet e rëndësishme, pasi ju jeni liderët dhe aktivistët e së nesërme dhe mund të luani një rol kyç në promovimin e barazisë gjinore , tani dhe në të ardhmen në Kosovë.

Me temën “Barazia dhe zhvillimi gjinor: e ardhmja në duart tuaja”, kjo ngjarje është më shumë se sa fakti a je burrë apo grua. Kjo përpjekje ketu, është një hap drejt sigurimit që të gjithë të trajtohen në mënyrë të barabartë,e cila është vendimtare për ndërtimin e një shoqërie fer dhe të drejtë.

Meqë OSBE-ja shënon vitin e saj të 25-të në Kosovë, shikojmë prapa progresin e bërë së bashku me institucionet e Kosovës dhe shoqërinë e saj ne levizje drejt barazisë gjinore.

Misioni ka qenë gjithmonë i fokusuar në integrimin gjinor, në veçanti fuqizimin e grave, duke u siguruar që ato të jenë pjesë e proceseve vendimmarrëse, me besimin se barazia gjinore ka rëndësi për të gjithë, jo vetëm për gratë. Pastaj, pika jonë Fokusi Gjinor do të na japë njohuri më të thella se sa vendimtare është pjesëmarrja e përgjegjshme gjinore në të gjitha sferat e jetës dhe sa është Misioni ndikues në këtë drejtim.

Ndërsa i afrohem Ditës Ndërkombëtare të Gruas, kjo konferencë do të nxjerrë në pah elasticitetin, fuqinë dhe arritjet e pabesueshme të grave në shoqërinë civile dhe komunitete të ndryshme,veçanërisht në drejtimin e rrugës për fuqizim, përfshirje, luftimin e dhunës në familje dhe promovimin e arsimit. Jam i sigurt se historitë e tyre do të na frymëzojnë dhe do të na shtyjnë të gjithëve të ndërmarrim veprime.

Ndërsa diskutojmë këto tema sot, le të kujtojmë se arritja e barazisë gjinore është një rrugëtim i gjatë që ka nevojë që të gjithë ne të punojmë së bashku pa u lodhur, me përkushtim dhe bashkëpunim.

Si përfundim, dëshiroj të shpreh mirënjohjen e thellë për pjesëmarrjen tuaj aktive dhe angazhimin e vazhdueshëm drejt barazisë gjinore. Ju lutemi që ta dini se Misioni mbetet plotësisht i përkushtuar të vazhdojë të mbështesë iniciativat, politikat dhe veprimet dhe synon të sigurojë një qeverisje të përgjegjshme gjinore, në bashkëpunim me institucionet, shoqërinë civile dhe organizatat e tjera ndërkombëtare.

Faleminderit.

SERB

Velika mi je čast i zadovoljstvo poželeti dobrodošlicu danas na Univerzitetu Hadži Zeka“, u Peći „ neposredno pred Međunarodni dan žena, da započnete ovu značajnu konferenciju.

Pre svega, želim da se zahvalim Komandantu Regionalne Komande KFOR-a na Zapadu, zatim Rektor u Prorektoru Univerziteta „Hadži Zeka“ na odličnoj saradnji u organizaciji ove aktivnosti, uz nadu da će mnogi drugi pratiti nas na ovom putu.

Veoma mi je drago što vidim ovde sa nama žene koje su aktivne u lokalnim institucijama, civilnom društvu i regionalne organizacije. Radili smo sa vama u prošlosti i nastavićemo da radimo sa vama u budućnosti na promovisanju rodni vrednosti u ovom regionu.

Takođe sam veoma srećan što nam se toliko učenika pridružuje. Vaše prisustvo ovde danas je zaista važno, jer ste lideri i aktivisti sutrašnjice i možete igrati ključnu ulogu u promovisanju rodne ravnopravnosti, sada i u budućnosti na Kosovu.

Sa temom „Rodna ravnopravnost i razvoj: budućnost u vašim rukama“, ovaj događaj prenosi više od toga da li ste muškarac ili žena. Ovaj napor ovde je korak ka tome da se svi tretiraju jednako, što je ključno za izgradnju fer i pravednog društva.

Dok OEBS obeležava svoju 25. godinu na Kosovu, osvrćemo se na napredak koji je postignut zajedno sa kosovskim institucijama i njegovim društvom u kretanju ka rodnoj ravnopravnosti.

Misija je uvek bila fokusirana na rodnu integraciju, posebno na osnaživanje žena, obezbeđujući da one budu deo procesa donošenih odluka, sa uverenjem da je rodna ravnopravnost važna za sve, a ne samo za žene. Zatim, naša tačka fokusa na rodu će nam dati dublje i važnije uvide da li je odgovorno rodno učešće u svim sferama života i koliko je Misija uticala na to.

Kako se približavamo Međunarodnom Danu Žena, ova konferencija će naglasiti neverovatnu otpornost, moć i dostignuća žena u civilnom društvu i različitim zajednicama, posebno u vođenju puta za osnaživanje, inkluziju, borbu protiv nasilja u porodici i promovisanje obrazovanja. Siguran sam da će nas njihove priče sve inspirisati i pokrenuti na akciju.

Dok danas razgovaramo o ovim temama, podsetimo se da je postizanje rodne ravnopravnosti dug put na kome je potrebno da svi zajedno radimo neumorno i saradjujemo.

U zaključku, želeo bih da izrazim svoju duboku zahvalnost za vaše aktivno učešće i kontinuiranu posvećenost rodnoj ravnopravnosti. Imajte na umu da Misija ostaje u potpunosti posvećena nastavku podrške inicijativama, politikama i akcijama i ima za cilj da osigura rodno odgovorno upravljanje, u saradnji sa institucijama, civilnim društvom i drugim međunarodnim organizacijama.

Hvala vam.

4. GFP RC-W: GENDER PERSPECTIVE, LT. ALESSANDRA ADAMO

ALB

Mirëmëngjes, të nderuar të ftuar,

Unë jam Togere Alessandra ADAMO, Komandant Toge e vendosur me Komandën Rajonale në Perëndim të Misionit të KFOR-it të udhëhequr nga NATO.

Qëllimi i këtij prezantimi është të ilustrojë se si zbatohet Barazia Gjinore si pjesë e aktiviteteve ditore të KFOR-it.

Pjesa 1:

Një gabim i zakonshëm është përzierja dhe ngatërrimi i koncepteve të SEKSIT dhe GJINISË

Seksi i referohet dallimeve fizike të përcaktuara biologjikisht midis burrave dhe grave që janë universale. Seksi është vetia ose cilësia me të cilën organizmat klasifikohen si femra ose meshkuj në bazë të organeve dhe funksioneve të tyre riprodhuese.

SHËNIM PËR TRAJNERIN: Ju mund t'u kërkonti pjesëmarrësve t'u referohen disa shembujve të aktiviteteve që bëjnë burrat dhe gratë që lidhen me seksin e tyre (lindja e foshnjave, ushqyerja me gji, etj.).

Pjesa 2.

Gjinia i referohet dallimeve të shoqërive midis grave dhe burrave. këto janë praktika të mësuara, janë të ndryshueshme me kalimin e kohës dhe kanë variacione të gjera brenda dhe ndërmjet kulturave. Gjinia lidhet me marrëdhëniet si ne perceptohemi dhe pritjet të mendojmë dhe të vazhdojmë dhe burrat, si dhe se si është shoqëria në dallimet biologjike. Ndërsa njerëzit lindin femra ose meshkuj, mësohen si të sillen si vajza dhe djem dhe të cilët rriten në gra dhe burra mbi normat gjinore në shoqëritë e tyre. Atyre u mësohet sjellja dhe qëndrimet, rolet dhe aktivitetet e 'përshtatshme' dhe si duhet të lidhen me njerëzit e tjerë. Kjo lidhje e mësuar është ajo që identitetin gjinor dhe rolin gjinor.

Përderisa vetëm femrat mund të lindin (biologjikisht nuk është e përcaktuar se kush do rrisë fëmijët). Gjinia është një koncept kompleks dhe formësohet nga kontekstet sociale, ekonomike dhe politike në çdo vend. Rregullat gjinore ndryshojnë nga vendi në vend përbrenda gjuhës apo besimit. Dallimet gjinore gjithashtu mund të jenë të përbrenda racës, etnisë, fesë, moshës dhe statusit martesor. Për shembull, një grua e pasur protestante e martuar dhe që jeton në kryeqytet që i "caktohen" disa rregulla nuk është shumë e ndryshme nga një grua e varfer katolike e pamartuar dhe që jeton në një fshat të njëjtë shtet.

Pjesa 3

Ka edhe pengesa reale të kësaj qasjeje dhe besimin se është një çështje e lidhur pazgjidhshmërisht me PIKËPYETJEN E GRAVE. SKEPTICIZMI psh. Joan W Scott «Gjinia: një kategori e dobishme e analizës historike»: analogjitet me konceptin e klasave (dhe racës) janë të qarta, dhe në të vërtetë specialistët e studimeve të grave argumentuan se të tre kategoritë ishin vendimtare për të shkruar një histori të re. Interesi për klasën, racën dhe gjininë do të thotë t'i përkushtohesh një historie që përfshin histori të të shtypurve dhe një analize të kuptimit dhe të natyrës së shtypjes së tyre, dhe së dyti verifikimin shkencor i faktit se pabarazitë e bëra nga pushteti janë organizuar të paktën në keto tri akse (shtylla).

Pjesa 4

Ky është kuadri ligjor kompleks që ka të bëjë me zhvillimin historik të PERSPEKTIVËS GJINORE. Në veçanti, një pikë kthese vendimtare në këtë fushë është rezoluta 1325 e Këshillit të Sigurimit të OKB-së, e cila u miratua në vitin 2000.

Pjesa 5

BARAZIA GJINORE arrihet duke përbushur parimet e mëposhtme të ndërlidhura dhe mbështetje reciproke:

PËRFSHIRËSIA e gruas në të gjitha aktivitetet dhe prodhuese masive të shoqërisë, pa asnjë lloj diskriminimi për shkak të seksit biologjik dhe me përfaqësim të barabartë në të gjitha nivelet e punësimit. EFIÇENCA: gratë fitojnë pushtet dhe kontrollojnë jetën e tyre, dhe nëpërmjet kësaj përmirësojnë sistemin.

Pjesa 6

Brenda NATO-s, kemi shumë vite që flasim për integrimin e perspektivës gjinore. Perspektiva gjinore ndahet në dy dimensione.

Një dimension i brendshëm që i përket kontekstit organizativ. Aspektet kryesore të kësaj janë mënyra se si lidhet me mundësitë e barabarta dhe trajtimin e barabartë. Aspektet, zbatimi i të cilave është i nevojshëm për të përbushur detyrimet ligjore dhe për të cilat Këshilltari Gjinor (GENAD) mund të jetë dhe përfaqësojë një vlerë të shtuar.

Një dimension i jashtëm që i përket sferës operative dhe në të cilin përbushja e misionit është parësore. Në këtë fushë të dytë, pra, gjejmë elementët e mëposhtëm informues. Kuptimi i mjedisit operativ; Përfaqësueshmëria (që ka të bëjë me ekuilibrin gjinor); Kodin e Sjelljes; dhe sjelljes individuale.

Pjesa 7

GENAD, në veçanti, është pjesë e Shtabit Special, pra ai rrethi i vogël i këshilltarëve të Komandantit, të cilët japin kontributin dhe mbështetjen e tyre në procesin e vendimmarrjes kur bëhet fjalë për integrimin e perspektivës gjinore.

Pjesa 8

Studimet dhe kërkimet e kryera brenda NATO-s kanë zbuluar një "të vërtetë banale ne dukje": rritja e kontributit gjinor gjatë operacioneve përmirëson instrumentet dhe ndërhyrjet efikase.

Duke dashur të thjeshtojë këtë koncept, mund të thuhet se të gjithë operatorët e misioneve duhet të pyesin veten, përpara se të ndërmarrin ndonjë veprim, për pasojat e mundshme që do të kishte një ndikim i drejtpërdrejtë ose i tërthortë, mbi të gjithë akterët e përfshirë. Një veprim i tillë nuk mund të paraprihet nga një analizë gjinore në kontekstit në të cilin zhvillohet një operacion i caktuar, pra kuptimi i marrëdhënies midis burrave dhe grave në atë shoqëri.

"Të operosh me një perspektivë gjinore" do të thotë sigurisht të korrësh përfitime si një vlerë e shtuar për të hyrë dhe komunikuar me komunitetet lokale dhe njohuri më të mëdha të palëve të përfshira, me një rritje të besueshmërisë, respektit dhe pranimit të operacionit dhe trupave të dislokuara në vendet e huaja.

ENG

Good Morning, distinguished guests,

I am Lieutenant- Alessandra ADAMO, platoon commander deployed with Regional Command West of the NATO-led KFOR mission.

The purpose of this presentation is to illustrate how gender equality applies as part and parcel of KFOR's daily activities.

1st Slide:

A common mistake is to mix and confuse the concepts of SEX and GENDER

Sex refers to the biologically determined physical differences between men and women that are universal. Sex is the property or quality by which organisms are classified as female or male on the basis of their reproductive organs and functions.

TRAINER NOTE: You can ask participants to refer back to a few of the examples of activities that men and women do that are related to their sex (having babies, breast-feeding, etc.).

2nd Slide:

Gender refers to the socially determined differences between women and men; these are learned practices, are changeable over time and have wide variations both within and between cultures. Gender is related to how we are perceived and expected to think and act as women and men, based on how society is organized rather than on biological differences. While people are born female or male, they learn to be girls and boys who grow into women and men based on the gender norms that are prevalent in their respective societies. They are taught the 'appropriate' behaviour and attitudes, roles and activities and how they should relate to other people. This learned behaviour is what makes up gender identity and determines gender roles.

While only women can give birth (biologically determined), biology does not determine who will raise the children (socially determined). Gender is a complex concept and is shaped by social, cultural, economic and political contexts in any given country. It may even differ from region to region within countries. Gender differences can also vary depending on race, ethnicity, religion, age and marital status. For example, the gender roles "assigned" to a wealthy married Protestant woman living in the capital city of a country may be quite different than those assigned to a poor unmarried Catholic woman living in a village in the same country.

3th Slide:

There are also obstacles. There are obstacles (brakes) to the full understanding and adoption of the gender perspective. SKEPTICISM, first of all, on the real usefulness of this approach and the belief that it is an issue inextricably linked to the WOMEN'S QUESTION. Joan W Scott «Gender: a useful category of historical analysis»: the analogies with the concept of class (and race) were explicit, and indeed women's studies specialists argued that all three categories were crucial to write a new story. An interest in class, race and gender means committing to a history that included stories of the oppressed and an analysis of the

meaning and nature of their oppression, and secondly the scientific verification of the fact that the inequalities made by power are organized along at least three axis.

4 th Slide:

This is the complex legal framework which concerns the historical development of GENDER PERSPECTIVE. In particular, one crucial turning point of this field is the UN Security Council resolution 1325, which was adopted in 2000.

5 th Slide:

GENDER EQUALITY is achieved by meeting the following inter-connected and mutually reinforcing principles:

INCLUSIVNESS of women in all activities and mass production of the society, without any kind of discrimination due to biological sex, and with an equal representation at all levels of employment.
EFFICIENCY: women gaining power and controlling their lives, and through that improving the system.

Ex: if women drive the car, their husbands don't have to pick up the children from school and therefore there is no wasted time (This is EFFICENCY)

6 th Slide:

Within NATO, we have been talking about integrating the gender perspective for many years now. Gender perspective is divided into two dimensions.

An internal dimension that pertains to the organizational context. The prominent aspects of this are how it relates to equal opportunities and equal treatment. Aspects whose implementation is necessary to fulfill legal obligations and for which Gender Advisor (GENAD) can represent an added value.

An external dimension that pertains to the operational sphere and in which the fulfilment of the mission is paramount. In this second area, therefore, we find the following informing elements. Understanding of the operating environment; Representativeness (which concerns gender balance); the Code of Conduct; and individual behaviour.

7 th Slide:

The GENAD, in particular, is part of the Special Staff, i.e. that small circle of advisors to the Commander, who provide their input and support to the decision-making process when it comes to the integration of the gender perspective.

8 th Slide:

Studies and research conducted within NATO have revealed a "banal truth": enhancing the contribution of all genders during operations improves the efficiency of the instrument and the interventions.

Wanting to simplify this concept, it could be said that all operators of missions should ask themselves, before undertaking any action, about the possible consequences that would have a direct or indirect impact, on all of the actors involved. Such an action cannot prescind from a gender analysis of the context in which a given operation takes place, i.e. the understanding of the relationship between men and women in that society.

"Operating with a gender perspective" therefore certainly means reaping benefits such as an increased ability to access and communicate with local communities and greater knowledge of the parties involved,

with a consequent increase in credibility, respect and acceptance of the operation and troops deployed on foreign territory.

SERB

Dobar dan, dragi gosti,

Ja sam Poručnik Alesandra ADAMO, Komandant Voda Stacioniran u Zapadnoj Regionalnoj Komandi Misije KFOR koju vodi NATO.

Svrha ove prezentacije je da ilustrujemo kako se rodna ravnopravnost sprovodi kao deo svakodnevnih aktivnosti KFOR-a.

1 Deo : Uobičajena greška je mešanje pojmova POL i ROD

Pol se odnosi na biološki određene fizičke razlike između muškaraca i žena koje su univerzalne. Pol je svojstvo ili kvalitet po kojem se organizmi klasifikuju kao ženski ili muški na osnovu njihovih reproduktivnih organa i funkcija.

NAPOMENA TRENERA: Možete zamoliti učesnike da navedu neke primere aktivnosti koje muškarci i žene rade, a koje se odnose na njihov pol (rađanje beba, dojenje, itd.).

2. Deo

Rod se odnosi na društvene razlike između žena i muškaraca. ovo su naučene prakse, promenljive su tokom vremena i imaju velike varijacije unutar i između kultura. Rod se odnosi na to kako očekujemo da mislimo i delujemo, kao i kako se društvo odnosi na biološke razlike. Pošto su ljudi rođeni kao žene ili muškarci, uče se kako da se ponašaju kao devojčice i dečaci i koji izrastaju u žene i muškarce iznad rodni normi u svojim društvima. Oni se podučavaju 'odgovarajućem' ponašanju i stavovima, ulogama i aktivnostima i kako da se odnose prema drugim ljudima. Ova naučena veza je ono što jeste rodni identitet i rodna uloga.

Dok samo žene mogu da rađaju (biološki nije određeno ko će odgajati decu). Rod je složen koncept i oblikovan je društvenim, ekonomskim i političkim kontekstom u svakoj zemlji. Rodna pravila se razlikuju od zemlje do zemlje u okviru jezika ili religije. Rodne razlike takođe mogu biti svojstvene rasi, etničkoj pripadnosti, veri, starosti i bračnom statusu. Na primer, bogata udata protestantkinja koja živi u prestonici kojoj su „dodeljena” određena pravila ne razlikuje se mnogo od siromašne neudate katolkinje koja živi u selu u istoj državi.

3 deo

Postoje i stvarne prepreke ovom pristupu i uverenju da je to pitanje neraskidivo povezano sa ŽENSKIM PITANJOM. SKEPTICIZAM npr. Džozan V. Skot „Rod: korisna kategorija istorijske analize“: analogije sa konceptom klase (i rase) su jasne, i zaista naučnici ženskih studija su tvrdili da su sve tri kategorije bile ključne za pisanje istorije oblaka. Interesovanje za klasu, rasu i rod znači posvećenost istoriji koja uključuje istorije potlačenih i analizu značenja i prirode njihovog ugnjetavanja, i drugo, naučnoj verifikaciji činjenice da su nejednakosti koje stvaraju moć organizovane barem u ove tri ose (stubove).

4 deo

Ovo je složen pravni okvir koji se odnosi na istorijski razvoj RODNE PERSPEKTIVE. Konkretno, odlučujuća prekretnica u ovoj oblasti je rezolucija Saveta bezbednosti UN 1325, koja je usvojena 2000. godine.

5 deo

RAVNOPRAVNOST RODOVA se postiže ispunjavanjem sledećih međusobno povezanih principa koji se međusobno podržavaju:

UKLJUČIVANJE žena u sve aktivnosti i masovne proizvođače društva, bez ikakve diskriminacije zbog biološkog pola i sa ravnopravnom zastupljenošću na svim nivoima zaposlenosti. EFIKASNOST: žene dobijaju moć i kontrolu nad svojim životima, čime se poboljšava sistem.

6 deo

Unutar NATO-a već dugi niz godina govorimo o integraciji rodne perspektive. Rodna perspektiva je podeljena u dve dimenzije.

Unutrašnja dimenzija koja se odnosi na organizacioni kontekst. Ključni aspekti ovoga su kako se to odnosi na jednake mogućnosti i jednak tretman. Aspekti čija je implementacija neophodna za ispunjavanje zakonskih obaveza i za koje Savjetnik za rodna pitanja (GENAD) može biti i predstavljati dodatnu vrijednost.

Spoljna dimenzija koja pripada operativnoj sferi i u kojoj je ispunjenje misije primarno. U ovom drugom polju, dakle, nalazimo sledeće informativne elemente. Razumevanje operativnog okruženja; Reprerzentativnost (vezana za rodnu ravnotežu); Kodeks ponašanja; i individualno ponašanje.

7 deo

GENAD je, posebno, deo Specijalnog štaba, odnosno tog malog kruga savetnika Komandanta, koji daju svoj doprinos i podršku u procesu donošenja odluka kada je u pitanju integracija rodne perspektive.

8. deo

Studije i istraživanja sprovedena u okviru NATO-a otkrile su „naizgled svakodnevnu istinu“: povećanje rodnog doprinosa tokom operacija poboljšava efikasne instrumente i intervencije.

U želji da se ovaj koncept pojednostavi, može se reći da bi svi operateri misija trebalo da se zapitaju, pre preduzimanja bilo kakve akcije, o mogućim posledicama koje bi imale direktan ili indirektan uticaj na sve uključene aktere. Ovakvoj akciji ne može prethoditi rodna analiza u kontekstu u kojem se odvija određena operacija, odnosno značenje odnosa muškarca i žene u tom društvu.

„Operacija sa rodnom perspektivom“ svakako znači ubiranje koristi kao dodatne vrednosti za pristup lokalnim zajednicama i komunikaciju sa njima i veće znanje uključenih strana, uz povećanje kredibiliteta, poštovanja i prihvatanja operacije i trupa raspoređenih u stranim zemljama.

5. GFP – SPORT TESTIMONIAL – MS. MRIKA NIKQI

ALB

Zonja dhe zoterinj,

Sot dua të hedh dritë mbi rolin e domosdoshëm të gruas në 2 aspekte: shoqëri dhe sport. Për një kohë të gjatë, gratë kanë qenë të marginalizuara dhe kontributet e tyre të nënvlerësuara. Është koha për të njohur ndikimin e jashtëzakonshëm që ato kanë, jo vetëm brenda komuniteteve të tyre, por edhe në terren, gjykatë dhe pista te ndryshme.

Në shoqëri, gratë kanë qenë shtylla kurrizore e familjeve, komuniteteve dhe ekonominë. Ato janë kujdestare, edukatore, mesuese dhe udhëheqëse. Ende, me gjithë kontributet e tyre të rëndësishme, ato shpesh janë anashkaluar si kategori, zërat e tyre të heshtur dhe arritjet e tyre gjithashtu. Kjo nuk është e vetëm një dëm për gratë, por për shoqërinë në tërësi.

Kur fuqizojmë gratë, ne zhbllokojmë potencialin e plotë të komuniteteve tona.

Studimet kanë treguar se investimi tek gratë çon në ekonomi më të madhe rritje, përmirësim të rezultateve shëndetësore dhe rritje të kohezionit social. Përfshirja e grave me mundësi të barabarta në arsim, punësim dhe rolet udhëheqëse, mund të krijojë një shoqëri më të barabartë dhe më të begatë për të gjithë.

Tani, le ta zhvendosim fokusin tonë në fushën e sportit. Historikisht, sporti ka qenë i dominuar nga burrat, ku gratë shpesh përballen me diskriminim, paga të pabarabarta dhe mundësi të kufizuara për të konkurruar. Megjithatë, pavarësisht këtyre sfidave, gratë atlete janë ngritur, duke thyer rekorde, duke shkatërruar stereotipet dhe duke frymëzuar brezat që do të vijnë.

Gratë atlete nuk po konkurrojnë vetëm për veten e tyre; ato janë sfiduese për normat shoqërore dhe ripërcaktimin se çfarë do të thotë të jesh e fortë, konkurruese dhe e suksesshme. Po dëshmojmë se femrat i përkasin po aq arenës sa meshkujt dhe se janë të afta të arrijnë madhësi në çdo sport që zgjidhin.

Por nuk ka të bëjë vetëm me atë që ndodh në fushë apo terren. Gra atlete shërbejnë si model për vajzat e reja kudo, duke u treguar atyre se munden të jenë çdo gjë që duan të jenë, pavarësisht nga gjinia. Ato na mësojnë vlerën e këmbënguljes, vendosmërisë dhe punës ekipore, mësimet që shtrihen shumë më tej kufijve të sportit.

Pra, teksa festojmë arritjet e grave si në shoqëri ashtu edhe në sport, le të njohim edhe punën që duhet bërë ende. Le të përpiqemi për një botë ku gratë trajtohen me respektin dhe dinjitetin që meritojnë,

si në fushë ashtu edhe jashtë saj. Dhe le të vazhdojmë t'i mbështesim dhe fuqizojmë ato në jetën tonë, duke e ditur se suksesi i tyre është suksesi ynë.

Faleminderit.

ENG

Ladies and gentlemen,

Today, I want to shed light on the indispensable role of women in both society and sports. For far too long, women have been marginalized and their contributions undervalued. It's time to recognize the immense impact they have, not just within their communities, but also on the field, court, and track. In society, women have been the backbone of families, communities, and economies. They are caregivers, nurturers, educators, and leaders. Yet, despite their significant contributions, they have often been relegated to the sidelines, their voices silenced, and their achievements overlooked. This is not just a disservice to women, but to society as a whole.

When we empower women, we unlock the full potential of our communities. Studies have shown that investing in women leads to greater economic growth, improved health outcomes, and increased social cohesion. By providing women with equal opportunities in education, employment, and leadership roles, we can create a more equitable and prosperous society for all. Now, let's shift our focus to the realm of sports. Historically, sports have been dominated by men, with women often facing discrimination, unequal pay, and limited opportunities to compete. However, despite these challenges, women athletes have risen to the occasion time and time again, breaking records, shattering stereotypes, and inspiring generations to come.

Women athletes are not just competing for themselves; they are challenging societal norms and redefining what it means to be strong, competitive, and successful. They are proving that women belong in the arena just as much as men do and that they are capable of achieving greatness in any sport they choose.

But it's not just about what happens on the field or the court. Women athletes serve as role models for young girls everywhere, showing them that they can be anything they want to be, regardless of gender. They teach us the value of perseverance, determination, and teamwork, lessons that extend far beyond the boundaries of sports.

So, as we celebrate the achievements of women in both society and sports, let us also recognize the work that still needs to be done. Let us strive for a world where women are treated with the respect and dignity they deserve, both on and off the field. And let us continue to support and empower the women in our lives, knowing that their success is our success.

Thank you.

SERB

Dame i gospodo,

Danas želim da osvetlim nezamenljivu ulogu žene u 2 smera: društvu i sportu. Predugo su žene bile marginalizovane, a njihov doprinos potcenjen. Vreme je da se prepozna ogroman uticaj koji imaju, ne samo u svojim zajednicama, već i na terenu, sudu i raznim stazama.

U društvu, žene su bile okosnica porodice, zajednice i privrede. One su starateljice, vaspitačice, učiteljice i vođe. Ipak, uprkos njihovom značajnom doprinosu, one su često zanemarene kao kategorija, njihov glas je utišan, a njihova dostignuća takođe. Ovo nije samo šteta za žene, već i za društvo u celini.

Kada osnažujemo žene, otključavamo puni potencijal naših zajednica.

Studije su pokazale da ulaganje u žene dovodi do većeg ekonomskog rasta, poboljšanja zdravstvenih ishoda i povećane društvene kohezije. Uključivanje žena sa jednakim mogućnostima u obrazovanje, zapošljavanje i rukovodeće uloge može stvoriti ravnopravnije i prosperitetnije društvo za sve.

Sada, hajde da prebacimo fokus na oblast sporta. Istorijski gledano, sportom su dominirali muškarci, a žene se često suočavaju sa diskriminacijom, nejednakom platom i ograničenim mogućnostima da se takmiče. Ipak, uprkos ovim izazovima, sportistkinje su napredovale, obarajući rekorde, razbijajući stereotipe i inspirišući generacije koje dolaze.

Sportistkinje se ne takmiče samo za sebe; one dovode u pitanje društvene norme i redefinišu šta znači biti jak, konkurentan i uspešan. Dokazujemo da žene pripadaju areni jednako kao i muškarci i da su sposobne da postignu veličinu u bilo kom sportu koji izaberu.

Ali ne radi se samo o tome šta se dešava na terenu. Sportistkinje svuda služe kao uzor mladim devojkama, pokazujući im da mogu da budu sve što žele, bez obzira na pol. Uče nas vrednosti istrajnosti, odlučnosti i timskog rada, lekcije koje sežu daleko dalje granice sporta.

Dakle, dok slavimo dostignuća žena u društvu i sportu, hajde da prepoznamo i posao koji tek treba da se uradi. Trudimo se za svet u kome se žene tretiraju sa poštovanjem i dostojanstvom koje zaslužuju,

kako na terenu tako i van njega. I nastavimo da ih podržavamo i osnažujemo u našim životima, znajući da je njihov uspeh naš uspeh.

Hvala vam.

6. GFP - MINORITIES REPRESENTATIVE - MS SILVIA RASKOVIC

ALB

Mirëdita, të nderuar të ftuar, zonja dhe zotërinj,

Unë jam Silvia Raskovic

Sot, në këtë ditë të rëndësishme ndërkombëtare, e cila përkujton, apo përpiqet për rolin e GRAVE në shoqërinë moderne, duke mos harruar të gjithë hapat historikë që e bënë atë, do të doja të diskutoja për një çështje vendimtare që, për fat të keq, vazhdon të mendojë një pjesë të shoqërisë sonë: diskriminimi, veçanërisht nga aspekti gjinor. Në këtë epokë moderne, ku ne krenohemi për përparimin dhe barazinë, është dëshpëruese të shohësh se diskriminimi gjinor vazhdon ende në forma të ndryshme, duke prekur individë në mbarë botën.

Konventa e Kombeve të Bashkuara për Eliminimin e të gjitha Formave të Diskriminimit kundër Grave (CEDAW) e përkufizon diskriminimin kundër grave si "çdo dallim, përjashtim ose kufizim i bërë në bazë të gjinisë që ka efektin ose qëllimin e dëmtimit ose anulimit të njohjes, gëzimit ose ushtrimit nga gratë, pavarësisht nga statusi i tyre martesor, mbi bazën e barazisë së burrave dhe grave, të të drejtave dhe lirive themelore të njeriut në fushën politike, ekonomike, sociale, kulturore, civile ose në çdo fushë tjetër." (te lexosh)

Diskriminimi gjinor nuk ka të bëjë vetëm me aktet e dukshme të paragjykitimit; Diskriminimi i hapur është i hapur dhe lehtësisht i identifikueshëm. Është i qartë dhe i dukshëm. Për shembull, gjatë epokës së aparteidit në Afrikën e Jugut, qytetarët me origjinë afrikane nuk lejoheshin të votonin.

Por diskriminimi është i rrënjosur thellë në normat, traditat dhe sjelljet shoqërore që shpesh kalojnë pa u vënë re. Diskriminimi i fshehtë është më i vështirë për t'u zbuluar dhe konfirmuar. Mund t'ju thuhet nga një punëdhënës i mundshëm se ata vendosën të punësojnë dikë më të kualifikuar kur vërtet vendosën të mos ju punësonin, sepse ata nuk mendojnë se një grua mund ta bënte atë punë. Format e tjera të këtij diskriminimi në përgjithësi manifestohen në paga të pabarabarta, mundësi të kufizuara për avancim në karrierë, stereotipe që i futin individët në role të paracaktuara, madje edhe në formën e dhunës dhe ngacmimit (të hapur).

Një nga aspektet kryesore të diskriminimit gjinor është pritshmëria e konformitetit me rolet tradicionale gjinore. Shoqëria shpesh dikton atë që konsiderohet sjellje 'e përshtatshme' për burrat dhe gratë, e cila mund të jetë tepër kufizuese dhe e dëmshme. Kjo pritshmëri jo vetëm që prek lirinë e shprehjes së individëve, por gjithashtu pengon përparimin dhe inovacionin duke përjashtuar perspektivat dhe talentet e vlefshme.

Një çështje tjetër e rëndësishme është hendeku gjinor i pagave. Pavarësisht përpjekjeve për të kapërcyer këtë hendek, ai vazhdon në shumë industri dhe vende. Gratë shpesh paguhen më pak se burrat për të njëjtën punë, gjë që jo vetëm është e padrejtë, por gjithashtu kontribuon në pabarazitë ekonomike dhe përforcon stereotipet e dëmshme.

Përveç kësaj, diskriminimi gjinor ndërthuret me forma të tjera, si raca, përkatësia etnike, orientimi seksual dhe paaftësia. Kjo zmadhon sfidat me të cilat përballen individët që i përkasin grupeve të shumta të marginalizuara, duke e bërë edhe më të domosdoshme adresimin e këtyre çështjeve në mënyrë gjithëpërfshirëse.

Për të luftuar diskriminimin gjinor, së pari duhet të pranojmë ekzistencën e tij dhe të kuptojmë ndikimin e tij tek individët dhe shoqëria në tërësi. Arsimi luan një rol vendimtar në sfidimin e stereotipeve dhe promovimin e barazisë që në moshë të re. Duke u mësuar fëmijëve respektin, ndjeshmërinë dhe vlerën e diversitetit, ne mund të ndihmojmë në krijimin e një të ardhme më gjithëpërfshirëse dhe të barabartë.

Punëdhënësit ose drejtuesit në përgjithësi, kanë gjithashtu përgjegjësi për të siguruar mundësi të barabarta për të gjithë punonjësit, pavarësisht nga gjinia. Kjo përfshinë zbatimin e politikave që promovojnë barazinë e pagave, ofrimin e trajnimeve mbi paragjykimet e pavetëdijshme dhe nxitjen e një kulture pune pa diskriminim dhe ngacmim.

Diskriminimi dhe pabarazia gjinore kanë një ndikim negativ jo vetëm tek individët, por në të gjithë shoqërinë. Ajo vjen me një kosto të lartë, duke përfshirë:

- Pabarazitë gjinore reduktojnë efektivitetin e programit dhe shpenzojnë burimet (kjo është e vërtetë si në rastin e programeve qeveritare ashtu edhe të programeve të zhvillimit).
- Pabarazitë gjinore pengojnë rritjen dhe zhvillimin e një vendi. Vendet që nuk përfitojnë nga forcat dhe aftësitë e TË GJITHË qytetarëve të tyre - si burra ashtu edhe gra - humbasin mundësitë. Gratë janë shpesh një burim i pashfrytëzuar.
- Pabarazitë gjinore kufizojnë mundësitë e jetës dhe potencialin individual për gratë dhe, si rrjedhojë, familjet e tyre.

Si individë, ne gjithashtu mund të kontribuojmë për ndryshim duke sfiduar stereotipet, duke mbështetur iniciativat për barazi gjinore dhe duke qenë të ndërgjegjshëm për paragjykimet tona. Duke punuar së bashku, ne mund të krijojmë një shoqëri ku të gjithë kanë mundësi të lulëzojnë, pavarësisht nga gjinia e tyre.

Si përfundim, diskriminimi gjinor është një çështje komplekse që kërkon një përpjekje të përbashkët nga të gjithë sektorët e shoqërisë për t'u trajtuar. Duke njohur rëndësinë e barazisë gjinore, duke sfiduar stereotipet e dëmshme dhe duke avokuar për ndryshim, ne mund të krijojmë një botë ku të gjithë do të trajtohen me dinjitet dhe respekt, pavarësisht nga gjinia e tyre.

Faleminderit.

ENG

Good mornin' distinguished guests, ladies and gentlemen,

I am Silvia

Today, in this important International day, which commemorate, or trying to do it, the role of the WOMEN in modern society, not forgetting all the historical steps which made it, I would like to discuss about a crucial issue that, unfortunately, continues to plague part of our society: discrimination, particularly from the lens of gender. In this modern age, where we pride ourselves on progress and equality, it is disheartening to see that gender discrimination still persists in various forms, affecting individuals worldwide. The United Nations Convention on the Elimination of all Forms of Discrimination against Women (CEDAW) defines discrimination against women as

“any distinction, exclusion or restriction made on the basis of sex which has the effect or purpose of impairing or nullifying the recognition, enjoyment or exercise by women, irrespective of their marital status, on a basis of equality of men and women, of human rights and fundamental freedoms in the political, economic, social, cultural, civil or any other field.” (to read)

Gender discrimination is not just about overt acts of bias; Overt discrimination is out in the open and easily identifiable. It is clear and apparent. For example, during the Apartheid era in South Africa, citizens of African descent were not allowed to vote.

But discrimination, it is deeply rooted in societal norms, traditions, and behaviors that often go unnoticed. Covert discrimination is harder to detect and confirm. You may be told by a potential employer that they decided to hire someone more qualified when they really decided against hiring you because they didn't think a woman could do the job. Other forms of this discriminations are generally manifested in unequal pay, limited opportunities for career advancement, stereotypes that box individuals into predefined roles, and even in the form of violence and harassment (overt one).

One of the key aspects of gender discrimination is the expectation of conformity to traditional gender roles. Society often dictates what is considered 'appropriate' behavior for men and women, which can be incredibly limiting and damaging. This expectation not only affects individuals' freedom of expression but also hinders progress and innovation by excluding valuable perspectives and talents.

Another significant issue is the gender pay gap. Despite efforts to bridge this gap, it persists in many industries and countries. Women are often paid less than men for the same work, which is not only unjust but also contributes to economic disparities and reinforces harmful stereotypes.

Additionally, gender discrimination intersects with also other forms, such as race, ethnicity, sexual orientation, and disability. This intersectionality magnifies the challenges faced by individuals who belong to multiple marginalized groups, making it even more imperative to address these issues comprehensively.

To combat gender discrimination, we must first acknowledge its existence and understand its impact on individuals and society as a whole. Education plays a crucial role in challenging stereotypes and promoting equality from a young age. By teaching children about respect, empathy, and the value of diversity, we can help create a more inclusive and equitable future.

Employers or Leader in general, for instance, also have a responsibility to ensure equal opportunities for all employees, regardless of gender. This includes implementing policies that promote pay equity, providing training on unconscious bias, and fostering a work culture that is free from discrimination and harassment.

Discrimination and gender inequalities have a negative impact not just on individuals, but on the whole society. It comes at a high cost, including:

- Gender inequalities reduce program effectiveness and waste resources (this is true in the case of both government programs and development programs).

-Gender inequalities inhibit a country's growth and development. Countries that don't take advantage of the strengths and capabilities of ALL of their citizens – both men and women – are losing out on opportunities. Women are often an untapped resource.

-Gender inequalities limit lifetime opportunities and individual potential for women and, by extension, their families.

As individuals, we can also contribute to change by challenging stereotypes, supporting gender equality initiatives, and being mindful of our own biases. By working together, we can create a society where everyone has the opportunity to thrive, regardless of their gender.

In conclusion, gender discrimination is a complex issue that requires a concerted effort from all sectors of society to address. By recognizing the importance of gender equality, challenging harmful stereotypes, and advocating for change, we can create a world where everyone is treated with dignity and respect, regardless of their gender.

Thank you.

SERB

Dobro jutro uvaženi gosti, dame i gospodo,

Ja sam Silvija Rašković

Danas, u ovom značajnom Međunarodnom danu, kojim se obeležava ili pokušava da se to učini, uloga ŽENA u savremenom društvu, ne zaboravljajući sve istorijske korake koji su je napravili, želela bih da razgovaram o ključnom pitanju koje se, nažalost, nastavlja. da muči deo našeg društva: diskriminacija, posebno iz sočiva pola. U ovom modernom dobu, gde se ponosimo napretkom i jednakošću, obeshrabrujuće je videti da rodna diskriminacija i dalje postoji u različitim oblicima, pogađajući pojedince širom sveta.

Konvencija Ujedinjenih nacija o eliminaciji svih oblika diskriminacije žena (CEDAV) definiše diskriminaciju žena kao „svako razlikovanje, isključenje ili ograničenje napravljeno na osnovu pola koje ima efekat ili svrhu da naruši ili poništi priznanje, uživanje ili ostvarivanje od strane žena, bez obzira na njihov bračni status, na osnovu ravnopravnosti muškaraca i žena, ljudskih prava i osnovnih sloboda u političkoj, ekonomskoj, socijalnoj, kulturnoj, građanskoj ili bilo kojoj drugoj oblasti“. (čitati)

Rodna diskriminacija nije samo otvorena dela pristrasnosti; Otvorena diskriminacija je otvorena i lako prepoznatljiva. To je jasno i očigledno. Na primer, tokom ere aparthejda u Južnoj Africi, građanima afričkog porekla nije bilo dozvoljeno da glasaju.

Ali diskriminacija je duboko ukorenjena u društvenim normama, tradicijama i ponašanjima koja često ostaju neprimećena. Prikrivenu diskriminaciju je teže otkriti i potvrditi. Potencijalni poslodavac vam može reći da su odlučili da zaposle nekog kvalifikovanijeg kada su zaista odlučili da vas ne angažuju jer nisu mislili da žena može da radi taj posao. Drugi oblici ove diskriminacije se generalno manifestuju u nejednakoj plati, ograničenim mogućnostima za napredovanje u karijeri, stereotipima koji pojedince stavljaju u unapred definisane uloge, pa čak i u obliku nasilja i uznemiravanja (otvorenog).

Jedan od ključnih aspekata rodne diskriminacije je očekivanje usklađenosti sa tradicionalnim rodnim ulogama. Društvo često diktira šta se smatra 'prikladnim' ponašanjem za muškarce i žene, što može biti neverovatno ograničavajuće i štetno. Ovo očekivanje ne utiče samo na slobodu izražavanja pojedinaca, već i ometa napredak i inovacije isključujući vredne perspektive i talente.

Još jedno značajno pitanje je rodna razlika u platama. Uprkos naporima da se ovaj jaz premosti, on i dalje postoji u mnogim industrijama i zemljama. Žene su često manje plaćene od muškaraca za isti posao, što nije samo nepravedno već doprinosi i ekonomskim disparitetima i jača štetne stereotipe.

Pored toga, rodna diskriminacija se ukršta sa drugim oblicima, kao što su rasa, etnička pripadnost, seksualna orijentacija i invaliditet. Ova intersekcionalnost uvećava izazove sa kojima se suočavaju pojedinci koji pripadaju višestrukim marginalizovanim grupama, što čini još imperativnijim sveobuhvatnije rešavanje ovih pitanja.

Da bismo se borili protiv rodne diskriminacije, prvo moramo priznati njeno postojanje i razumeti njen uticaj na pojedince i društvo u celini. Obrazovanje igra ključnu ulogu u suprotstavljanju stereotipima i promovisanju jednakosti od malih nogu. Podučavajući decu poštovanju, empatiji i vrednosti različitosti, možemo pomoći u stvaranju inkluzivnije i pravednije budućnosti.

Poslodavci ili lideri uopšte, na primer, takođe imaju odgovornost da obezbede jednake mogućnosti za sve zaposlene, bez obzira na pol. Ovo uključuje primenu politika koje promovišu pravičnost u platama, obezbeđivanje obuke o nesvesnoj pristrasnosti i negovanje radne kulture koja je oslobođena diskriminacije i uznemiravanja.

Diskriminacija i rodna nejednakost imaju negativan uticaj ne samo na pojedince, već i na celo društvo. Dolazi po visokoj ceni, uključujući:

- Rodne nejednakosti smanjuju efikasnost programa i rasipaju resurse (ovo važi i za vladine programe i za razvojne programe).
- Rodne nejednakosti koče rast i razvoj zemlje. Zemlje koje ne koriste prednosti i mogućnosti SVIH svojih građana – i muškaraca i žena – gube prilike. Žene su često neiskorišćeni resurs.
- Rodne nejednakosti ograničavaju životne mogućnosti i individualne potencijale za žene i, samim tim, njihove porodice.

Kao pojedinci, takođe možemo doprineti promenama tako što ćemo osporiti stereotipe, podržavati inicijative za rodnu ravnopravnost i voditi računa o sopstvenim predrasudama. Zajedničkim radom možemo stvoriti društvo u kome svako ima priliku da napreduje, bez obzira na pol.

U zaključku, rodna diskriminacija je složeno pitanje koje zahteva usaglašene napore svih sektora društva da bi se rešili. Prepoznavanjem važnosti rodne ravnopravnosti, izazivanjem štetnih stereotipa i zalaganjem za promene, možemo stvoriti svet u kome se prema svima odnosi dostojanstveno i sa poštovanjem, bez obzira na pol.

Hvala vam.

7. GFP – WOMEN NGO HAREJA - MS HADELINA PAQARIZI

Përshëndetje. Unë quhem Adelina Paqarizi dhe vij nga një qytet i vogël i Rahovecit, i cili ndodhet në jugperëndim të Kosovës dhe përfaqësoj OJQ-në e grave Hareja. Misioni i Hareja është fuqizimi i grave, promovimi i të drejtave të grave, barazia gjinore, integrimi i grave, fëmijëve, të rinjve dhe të moshuarve në të gjitha pjesët e shoqërisë përmes aktiviteteve të ndryshme, duke bashkëpunuar ngushtë me institucionet tona lokale si qeveritare dhe joqeveritare si dhe me OJQ vendore dhe ndërkombëtare.

Kur flasim për gratë, duhet të theksojmë se çdo grua është vajza, motra, gruaja, nëna dhe gjyshja e dikujt, prandaj gratë duhet të trajtohen në mënyrë të barabartë, me dinjitet dhe respekt. Dhe ajo që po ndodh në ditët e sotme, për fat të keq, dëgjojmë shumë se gratë po përballen me dhunë në familje, të dhunuara seksualisht, të mosrespektuara, të keqtrajtuara dhe të vrara, zakonisht nga burrat e tyre. Dhe kjo është shumë e trishtueshme për shoqërinë tonë. Asnjë grua nuk mund të jetojë përgjithmonë duke u dhunuar, abuzuar, keqtrajtuar dhe mosrespektuar. Duhet të ndalet. Shumica e grave përpiqen të mbajnë familjet e tyre duke falur dhe duke u përpjekur të ecin përpara, por në shumicën e rasteve nuk funksionon. Ndaj duhet të NDALOHË.

Dymbëdhjetë vjet më parë isha vetë viktimë e dhunës në familje, u përpoqa shumë të mbaja familjen duke e falur disa herë, por nuk u bë më mirë, u bë gjithnjë e më keq. Dhe pastaj arrihet në një pikë kur mjafton, kështu që vendosa të raportoj dhunën në institucionet tona, por nuk u dorëzova kurrë. I rrita fëmijët e mi vetëm edhe pse më duhej të përballesha me mentalitetin tonë të modës së vjetër, prapë nuk hoqa dorë dhe vazhdova të punoj më shumë e më shumë dhe nuk ndalova kurrë, por ia dola..Unë ia dola..Prandaj çdo grua duhet të ngrejë zërin për të drejtat e saj dhe të mos dorëzohet kurrë, prandaj forco dhe bëj thirrje çdo gruaje të raportojë dhunën menjëherë dhe të jenë optimiste, t'i besojnë vetes se do t'ia dalin. Mos kini frikë nga askush dhe asgjë, thjesht Ndaloni të jeni viktimë. Ti mund ta besh.

ENG

Hello. My name is Adelina Paqarizi and I come from a small town of Rahovec, which is located in the southwest of Kosovo and I represent women NGO Hareja. The mission of Hareja is women 's empowerment, promotion of women's rights, gender equality, integration of women, children, youth and elderly in all parts of society through different activities , while cooperating closely with our local institutions as government and non government ones, as well as with local and international NGOs.

When we talk about women, we have to mention that every woman is someone's daughter, sister, wife, mother and grandmother, therefore women need to be treated equally, with dignity and respect. And what is going on now days unfortunately we hear a lot that women are facing with domestic violence, sexually abused , disrespected, mistrusted and killed usually by their husbands. And this is very sad for our society. No women can live forever by being violated, abused, mistreated and disrespected. It has to stop. Most of women try to keep their families by forgiving and trying to move forward but most of the time it doesn't work. Therefore it has to STOP.

Twelve years ago I was the victim of domestic violence myself, I tried a lot to keep my family by forgiving him several times but it didn't get better, it got worse and worse. And then you come to a point when enough is enough, so I decided to report the violence at our institutions but I never gave up. I raised my children alone even though I had to face with our old fashioned mentality, I still didn't give up and I continued to work harder and harder and never stopped but I made it..I did it.. Therefore every women should raise her voice for her rights and never give up, therefore I strengthen and call every women to report the violence right away and to be optimistic, to trust themselves that they will make it. Don't be afraid of anyone and anything, just STOP being a victim anymore. You can DO IT.

SERB

Veliki pozdrav. Moje ime je Adelina Pakarizi i dolazim iz malog grada Orahovca, koji se nalazi na jugozapadu Kosova, i predstavljam žensku NVO Hareja. Misija Hareja je osnaživanje žena, promocija ženskih prava, rodne ravnopravnosti, integracija žena, dece, mladih i starih u sve delove društva kroz različite aktivnosti, tesno saradujući sa našim lokalnim institucijama kao što su vladine i nevladine kao i lokalne i međunarodne NVO.

Kada govorimo o ženama, moramo naglasiti da je svaka žena nečija ćerka, sestra, supruga, majka i baka, pa prema tome žene treba tretirati jednako, sa dostojanstvom i poštovanjem. A ono što se danas dešava, nažalost, dosta čujemo da se žene suočavaju sa nasiljem u porodici, seksualno zlostavljane, nepoštovane, zlostavljane i ubijane, najčešće od strane muževa. I ovo je veoma tužno za naše društvo. Nijedna žena ne može večno živeti kada je zlostavljana, zlostavljana, maltretirana i nepoštovana. Mora da prestane. Većina žena pokušava da održi svoje porodice na okupu tako što opraštaju i pokušavaju da nastave dalje, ali većinu vremena to ne funkcioniše. Dakle, mora da stane.

Pre 12 godina i sama sam bila žrtva nasilja u porodici, nekoliko puta sam se trudila oprostiti, ali nije bilo bolje, bilo je sve gore i gore. A onda dođe trenutak kada je dosta, pa sam odlučila da prijavim nasilje u našim institucijama, ali nikada nisam odustala. Decu sam odgajala sama iako sam morala da se nosim sa našim staromodnim mentalitetom i dalje nisam odustajala i radila sve više i više i nikada nisam prestajala ali uspela sam..uspela sam..Tako da svaka žena treba da podiže glas za njena prava i nikada ne odustati, zato osnaži i pozovi svaku ženu da odmah prijavi nasilje i budi optimista, veruj u sebe da ćeš uspeti. Ne plašite se nikoga i ničega, samo PRESTANITE da budete žrtva. Ti to možeš.

8. GFP – STUDENT REPRESENTATIVE OF Pejë/Peć “HAXHI ZEKA” UNIVERSITY – MS ALBIONA KELMENDI

ALB

Zonja dhe zotërinj, fakultet i nderuar dhe kolegë të mi studentë,

Sot, që po mblidhemi këtu, kam nderin të flas për një temë jo vetëm domethënëse, por të domosdoshme për përparimin e shoqërisë sonë - barazinë gjinore. Tema për diskutimin tonë sot është "E ardhmja është në duart tuaja", dhe në të vërtetë ashtu është. Si studentë, ne jemi pishtarët e botës "së nesërme" dhe është në fuqinë tonë të formojmë një të ardhme ku barazia gjinore nuk është thjesht një aspiratë, por një realitet.

Barazia gjinore nuk ka të bëjë vetëm me të drejta të barabarta për burrat dhe gratë; ka të bëjë me njohjen dhe hiqjen e barrierave sistematike që i pengojnë individët të arrijnë potencialin e tyre të plotë, pavarësisht nga identiteti i tyre gjinor. Ka të bëjë me sigurimin që çdo person, pavarësisht nga gjinia e tij, të ketë akses të barabartë në mundësitë në arsim, punësim, kujdes shëndetësor dhe vendimmarrje.

Në udhëtimin tonë drejt arritjes së barazisë gjinore, është thelbësore të njohim përparimin që kemi bërë, por është po aq thelbësore të pranojmë punën që është ende përpara. Pavarësisht nga hapat që kemi bërë, pabarazitë gjinore vazhdojnë në aspekte të ndryshme të jetës sonë. Gratë janë ende të nënpërfaqësuar në pozita udhëheqëse, përballen me boshllëqe në paga dhe përballen me diskriminim bazuar në identitetin e tyre gjinor. Në mënyrë të ngjashme, burrat përballen me presione shoqërore dhe stereotipe që diktojnë pritshmëri të ngurta për rolet dhe sjelljet e tyre.

Por e ardhmja është me të vërtetë në duart tona. Secili prej nesh ka fuqinë për të sfiduar këto norma, për të thyer barrierat dhe për të krijuar një shoqëri më gjithëpërfshirëse dhe të barabartë. Fillon me nxitjen e ndjeshmërisë dhe mirëkuptimit, me njohjen e paragjykimeve dhe privilegjeve tona dhe me ngritjen kundër padrejtësisë kudo që e shohim.

Si studentë, ne kemi një mundësi unike për të ndikuar në ndryshim. Qoftë nëpërmjet avokimit për politika gjithëpërfshirëse në shkollat dhe komunitetet tona, promovimi i diversitetit dhe përfaqësimit në kurrikulën tonë dhe aktivitetet jashtëshkollore, ose thjesht duke u përfshirë në biseda që sfidojnë stereotipet dhe promovojnë ndjeshmërinë, çdo veprim që ndërmarrim kontribuon në ndërtimin e një bote më të barabartë.

Le të kujtojmë se arritja e barazisë gjinore nuk është vetëm përgjegjësi e një gjinie apo një grupi; është një përpjekje kolektive që kërkon pjesëmarrjen dhe angazhimin e të gjithëve. Duke punuar së bashku, duke mbështetur njëri-tjetrin dhe duke përforcuar zërat e njëri-tjetrit, ne mund të krijojmë një të ardhme ku barazia gjinore nuk është thjesht një ëndërr, por një realitet i jetuar.

Pra, le ta përqafojmë këtë përgjegjësi me guxim dhe vendosmëri. Le të jemi krijuesit e ndryshimeve, pionierët dhe kampionët e një të ardhmeje ku të gjithë, pavarësisht nga gjinia e tyre, kanë mundësinë të lulëzojnë dhe të kenë sukses. E ardhmja është me të vërtetë në duart tona dhe

së bashku, ne mund ta formojmë atë në një të ardhme të barazisë, drejtësisë dhe fuqizimit për të gjithë.

Faleminderit!

ENG

Ladies and gentlemen, esteemed faculty, and my fellow students,

Today, as we gather here, I have the honor to speak about a topic that is not just significant but imperative for the progress of our society - gender equality. The theme for our discussion today is "The Future is in Your Hands," and indeed, it is. As students, we are the torchbearers of tomorrow's world, and it's within our power to shape a future where gender equality isn't just an aspiration but a reality.

Gender equality isn't merely about equal rights for men and women; it's about acknowledging and dismantling the systemic barriers that prevent individuals from reaching their full potential regardless of their gender identity. It's about ensuring that every person, regardless of their gender, has equal access to opportunities in education, employment, healthcare, and decision-making.

In our journey towards achieving gender equality, it's essential to recognize the progress we've made, but it's equally crucial to acknowledge the work that still lies ahead. Despite the strides we've taken, gender disparities persist in various facets of our lives. Women are still underrepresented in leadership positions, face wage gaps, and encounter discrimination based on their gender identity. Similarly, men face societal pressures and stereotypes that dictate rigid expectations about their roles and behaviors.

But the future is indeed in our hands. Each one of us has the power to challenge these norms, to break down barriers, and to create a more inclusive and equitable society. It starts with fostering empathy and understanding, with recognizing our own biases and privileges, and with standing up against injustice wherever we see it.

As students, we have a unique opportunity to influence change. Whether it's through advocating for inclusive policies in our schools and communities, promoting diversity and representation in our curriculum and extracurricular activities, or simply engaging in conversations that challenge stereotypes and promote empathy, each action we take contributes to building a more equal world.

Let's remember that achieving gender equality isn't just the responsibility of one gender or one group; it's a collective endeavor that requires the participation and commitment of all. By working together, supporting one another, and amplifying each other's voices, we can create a future where gender equality isn't just a dream but a lived reality.

So, let's embrace this responsibility with courage and determination. Let's be the change-makers, the trailblazers, and the champions of a future where everyone, regardless of their gender, has the opportunity to thrive and succeed. The future is indeed in our hands, and together, we can shape it into one of equality, justice, and empowerment for all.

Thank you!

SERB

Dame i gospodo, dragi profesori i moji kolege studenti,

Danas, dok se okupljamo ovde, imam čast da govorim o temi koja je ne samo značajna, već neophodna za napredak našeg društva – rodna ravnopravnost. Tema današnjeg razgovora je „Budućnost je u vašim rukama“, i zaista jeste. Kao studenti, mi smo nosioci „sutrašnjeg“ sveta i u našoj je moći da oblikujemo budućnost u kojoj rodna ravnopravnost nije samo težnja, već i realnost.

Rodna ravnopravnost se ne odnosi samo na jednaka prava muškaraca i žena; radi se o prepoznavanju i uklanjanju sistemskih barijera koje onemogućavaju pojedincima da ostvare svoj puni potencijal, bez obzira na njihov rodni identitet. Radi se o tome da svaka osoba, bez obzira na pol, ima jednak pristup mogućnostima u obrazovanju, zapošljavanju, zdravstvenoj zaštiti i donošenju odluka.

Na našem putu ka postizanju rodne ravnopravnosti, od suštinske je važnosti da prepoznamo napredak koji smo napravili, ali je podjednako važno da priznamo i rad koji je još pred nama. Uprkos koracima koje smo preduzeli, rodne nejednakosti i dalje postoje u različitim aspektima naših života. Žene su i dalje nedovoljno zastupljene na rukovodećim pozicijama, suočavaju se sa razlikama u platama i suočavaju se sa diskriminacijom na osnovu svog rodnog identiteta. Slično, muškarci se suočavaju sa društvenim pritiscima i stereotipima koji diktiraju kruta očekivanja o njihovim ulogama i ponašanju.

Ali budućnost je zaista u našim rukama. Svako od nas ima moć da izazove ove norme, razbije barijere i stvori inkluzivnije i ravnopravnije društvo. Počinje negovanjem empatije i razumevanja, prepoznavanjem sopstvenih pristrasnosti i privilegija i suprotstavljanjem nepravdi gde god je vidimo.

Kao studenti, imamo jedinstvenu priliku da utičemo na promene. Bilo da se radi o zagovaranju inkluzivne politike u našim školama i zajednicama, promovisanju različitosti i zastupljenosti u našem nastavnom planu i programu i van-nastavnim aktivnostima, ili jednostavno uključivanju u razgovore koji osporavaju stereotipe i promovišu empatiju, svaka akcija koju preduzmemo doprinosi izgradnji pravednijeg sveta.

Podsetimo se da postizanje rodne ravnopravnosti nije odgovornost samo jednog pola ili jedne grupe; to je kolektivni napor koji zahteva svačije učešće i posvećenost. Radeći zajedno, podržavajući jedni druge i pojačavajući jedni druge, možemo stvoriti budućnost u kojoj rodna ravnopravnost nije samo san, već proživljena stvarnost.

Zato prihvatimo ovu odgovornost sa hrabrošću i odlučnošću. Budimo kreatori promena, pioniri i šampioni budućnosti u kojoj svako, bez obzira na pol, ima priliku da napreduje i uspe. Budućnost je zaista u našim rukama i zajedno je možemo oblikovati u budućnost jednakosti, pravde i osnaživanja za sve.

Hvala vam!

9. GFP - OSCE – MS HAVE LAJQI

ALB

Të nderuar studentë dhe mësimdhënës të Universitetit "Haxhi Zeka"

Sot jemi mbledhur këtu për të festuar 8 Marsin, Ditën Ndërkombëtare të Gruas. Dita Ndërkombëtare e Gruas, është dita kur festohen arritjet e grave në fushën ekonomike, sociale dhe politike. Dita shënon gjithashtu thirrjen për veprim që përshpejton barazinë e grave.

Përpyekjet e grave për barazi gjinore nuk janë përpjekje e një gruaje, apo të një organizate të grave, të grupeve të grave, të shoqërisë civile. Janë përpjekje kolektive. Prandaj, dita ndërkombëtare e gruas ka të bëjë me unitetin, festën, reflektimin, avokimin dhe veprimet që të gjithë ne të gëzojmë të drejta të barabarta.

Çfarë është barazia gjinore?

Barazia gjinore nënkupton që interesat, nevojat dhe prioritetet e grave dhe burrave të merren parasysh, duke njohur diversitetin e grupeve të ndryshme të grave dhe burrave. Barazia gjinore nuk është një çështje e grave, por duhet të shqetësojë dhe të angazhojë plotësisht burrat dhe gratë.

Nën-përfaqësimi i grave në çdo nivel të qeverisjes dhe vendimmarrjes rezulton në një deficit demokratik. Është vërtetuar herë pas here se grupe të ndryshme marrin vendime më të mira. Kjo është veçanërisht e vërtetë kur bëhet fjalë për një detyrë aq sfiduese sa përfaqësimi i interesave të banorëve në nivel lokal.

Shpesh ndikojnë politikat në strehim, siguri, transport dhe ekonomi, lokale. qeveria merr vendime të rëndësishme që ndikojnë në jetën e grave dhe burrave. Pjesëmarrja dhe përfaqësimi i barabartë i grave në proceset e vendimmarrjes vendore është kritike për prioritizimin e nevojave praktike të grave dhe çështjeve në agjendat e pushtetit vendor. Këshillat vendorë të çështjeve gjinore mund të jenë një hap i rëndësishëm për të ndihmuar në arritjen e ekuilibrit gjinor në nivel kombëtar.

Cili është roli i Misionit të OSBE-së në Kosovë në mbështetje të institucioneve vendore për promovimin e barazisë gjinore?

Misioni i OSBE-së në Kosovë punon me institucionet vendore për të rritur pjesëmarrjen dhe përfaqësimin publik dhe politik, duke u fokusuar në iniciativat për të rritur rolin e grave në politikat lokale, dialogun dhe ndërtimin e paqes.

Gjatë gjithë punës së tij, Misioni ka mbështetur dhe do të vazhdojë të mbështesë pjesëmarrjen e grave dhe të rinjtë në proceset vendim-marrëse përmes Kuvendeve Komunale dhe

Grupit të Grave të Kuvendit të Kosovës për të kryer mbikëqyrjen dhe rishikimin e koordinuar ligjor dhe të politikave dhe aksioneve ndërgjegjësuëse si dhe ndihmoi në themelimin dhe zhvillimin e këshillave të veprimit rinor në nivel qendror dhe lokal.

OSBE-ja mbështet legjislacionin e përgjegjshëm gjinor, pjesëmarrjen e grave në jetën publike dhe politike, buxhetimin e përgjegjshëm gjinor, përmes pjesëmarrjes së tyre në takimet e organizuara nga komunat për të sugjeruar, rekomanduar dhe ngritur zërin. për çështje që do të ndikonin

drejtpërdrejt në mirëqenien e grave, por jo vetëm, për të siguruar që interesat e burrave dhe grave të merren parasysh gjatë planifikimit të politikave publike.

OSBE-ja mbështet institucionet lokale dhe organizatat e shoqërisë civile, duke përfshirë grupet e grave përmes trajnimeve, seminareve dhe tryezave të rrumbullakëta mbi aksesin e barabartë në trashëgimi dhe të drejtat pronësore për gratë dhe burrat.

OSBE-ja mbështet institucionet lokale për të krijuar mekanizma komunalë kundër dhunës në familje dhe për të zhvilluar strategjitë e tyre lokale dhe planet e veprimit.

OSBE-ja gjithashtu mbështet Shtëpitë e Sigurta që strehojnë përkohësisht gratë dhe fëmijët përmes aktiviteteve të ndryshme.

OSBE-ja mbështet organizatat e grave të të gjitha komuniteteve duke promovuar ndjenjën e vetëvlerësimit të grave, aftësinë e tyre për të përcaktuar zgjedhjet e tyre dhe të drejtën e tyre për të ndikuar në ndryshimin shoqëror për veten dhe të tjerët.

Pjesëmarrja e grave në zgjedhje! Zgjedhjet mund të ofrojnë mundësinë më të mirë të mundshme për të siguruar që zërat e grave të dëgjohen, shqetësimet e tyre të adresohen dhe kontributi i tyre i mundshëm për paqen dhe demokracinë të maksimizohet.

Çdo zë, çdo gjini, të drejta të barabarta. Edhe vajzat meritojnë shanse të barabarta! Një botë e barabartë është një botë e fuqizuar. Barazia gjinore: le ta bëjmë realitet!

ENG

Dear students and teachers of the University "Haxhi Zeka"

Today we gathered here to celebrate 8 March, International Women's Day.

The International Women's Day, is the day when achievements of women in economic, social and politics are celebrated. The day also marks the call to action accelerating women's equality.

Women's efforts for gender equality is not an effort of one woman, or women organization, women groups, civil society. They are collective efforts. Therefore, international women's day have to do with unity, celebration, reflection, advocacy and actions for all of us to enjoy equal rights.

What is gender equality?

Gender equality implies that the interests, needs and priorities of both women and men are taken into consideration, recognizing the diversity of different groups of women and men.

Gender equality is not a women's issue but should concern and fully engage men as well as women.

The under-representation of women at any level of governance and decision-making results in a democratic deficit. It has been proven time and again that diverse groups make better decisions. This is particularly true when it comes to a task as challenging as representing the interests of residents at the local level.

Often influencing policies in housing, security, transport, and the economy, local government

makes important decisions that affect the lives of women and men. Women's equal participation and representation in local decision-making processes is critical for prioritizing women's practical needs and issues in local governments' agendas. Gender-balanced local councils may be an important step in helping to attain gender balance at the national level. What is the role of OSCE Mission in Kosovo supporting local institutions to promote gender equality?

The OSCE Mission in Kosovo works with local institutions to enhance public and political participation and representation, focusing on initiatives to enhance women's role in local politics, dialogue and peace-building.

Throughout its work, the Mission supported and will continue to support participation of women and youth in decision-making processes through municipal assemblies and the Assembly of Kosovo women caucuses to carry out co-ordinated legal and policy oversight and review and awareness raising actions, and local youth action councils at the central and local level which it helped establish and develop.

The OSCE supports gender responsive legislation, women's participation in public and political life, gender responsive budgeting, through their participation in meetings organized by the municipalities to suggest, recommend and raise voices for issues that would affect directly women well-being, but not only, to ensure that the interests of both men and women are taken into consideration when planning public policies.

The OSCE supports local institutions and civil society organizations, including women groups through training, workshops and roundtable discussion on equal access to inheritance and property rights for women and men.

The OSCE support local institutions to establish municipal mechanisms against domestic violence and to develop their local strategies and action plans.

The OSCE also supports Safe Houses who temporary shelter women and children through different activities.

The OSCE support women organizations of all communities by promoting women's sense of self-worth, their ability to determine their own choices, and their right to influence social change for themselves and others.

Women participation in elections! Elections can provide the best possible opportunity to ensure women's voices are heard, their concerns are addressed, and their potential contributions to peace and democracy are maximized.

Every voice, every gender, equal rights. Girls deserve equal chances, too! An equal world is an empowered world. Gender equality: lets make it reality!

SERB

Dragi studenti i profesori Univerziteta "Hadži Zeka".

Danas smo se okupili ovde da proslavimo 8. mart, Međunarodni dan žena. Međunarodni dan žena je dan kada se proslavljaju dostignuća žena na ekonomskom, društvenom i političkom planu. Ovaj dan takođe označava poziv na akciju koji ubrzava ravnopravnost žena.

Ženski napori za rodnu ravnopravnost nisu napori jedne žene, niti jedne ženske organizacije, ženskih grupa, civilnog društva. To su kolektivni napori. Stoga je Međunarodni dan žena zajedništvo, proslava, razmišljanje, zagovaranje i delovanje za sve nas da uživamo jednaka prava. Šta je rodna ravnopravnost?

Rodna ravnopravnost znači da se interesi, potrebe i prioriteti žena i muškaraca uzimaju u obzir, prepoznajući raznolikost različitih grupa žena i muškaraca. Rodna ravnopravnost nije žensko pitanje, već bi trebalo da se bavi i u potpunosti angažuje muškarce i žene.

Nedovoljna zastupljenost žena na svim nivoima upravljanja i donošenja odluka rezultira demokratskim deficitom. Iznova je dokazano da različite grupe donose bolje odluke. Ovo posebno važi kada je reč o tako izazovnom zadatku kao što je zastupanje interesa stanovnika na lokalnom nivou.

Često utiče na stambene, bezbednosne, transportne i lokalne ekonomske politike. vlada donosi važne odluke koje utiču na živote žena i muškaraca. Učešće i ravnopravna zastupljenost žena u lokalnim procesima donošenja odluka je ključna za davanje prioriteta praktičnim potrebama i pitanjima žena na dnevnim redovima lokalne uprave. Lokalni saveti za rodna pitanja mogu biti važan korak u postizanju rodne ravnoteže na nacionalnom nivou.

Koja je uloga Misije OEBS-a na Kosovu u podršci lokalnim institucijama za promociju rodne ravnopravnosti?

Misija OEBS-a na Kosovu radi sa lokalnim institucijama na povećanju javnog i političkog učešća i zastupljenosti, fokusirajući se na inicijative za povećanje uloge žena u lokalnoj politici, dijalogu i izgradnji mira.

Tokom svog rada, Misija je podržavala i nastaviće da podržava učešće žena i mladih u procesima donošenja odluka kroz skupštine opština i

Grupa žena Skupštine Kosova da izvrši koordinisan nadzor i reviziju zakona i politike i akcija podizanja svesti, kao i da je pomogla u uspostavljanju i razvoju omladinskih akcionih saveta na centralnom i lokalnom nivou.

OEBS podržava rodno odgovorno zakonodavstvo, učešće žena u javnom i političkom životu, rodno odgovorno budžetiranje, kroz njihovo učešće na sastancima koje organizuju opštine kako bi predložile, preporučile i podigle svoj glas. o pitanjima koja bi direktno uticala na dobrobit žena, ali ne samo, kako bi se osiguralo da se pri planiranju javnih politika uzmu u obzir interesi muškaraca i žena.

OEBS podržava lokalne institucije i organizacije civilnog društva, uključujući ženske grupe, kroz obuke, seminare i okrugle stolove o jednakom pristupu nasledstvu i imovinskim pravima za žene i muškarce.

OEBS podržava lokalne institucije da uspostave opštinske mehanizme protiv nasilja u porodici i da razviju svoje lokalne strategije i akcione planove.

OEBS takođe podržava Sigurne kuće koje privremeno sklanjaju žene i decu kroz različite aktivnosti.

OEBS podržava ženske organizacije svih zajednica promovišući ženski osećaj sopstvene vrednosti, njihovu sposobnost da odrede sopstvene izbore i njihovo pravo da utiču na društvene promene za sebe i druge.

Učešće žena na izborima! Izbori mogu pružiti najbolju moguću priliku da se osigura da se glasovi žena čuje, njihove brige budu riješene i da se njihov potencijalni doprinos miru i demokratiji maksimalno poveća.

Svaki glas, svaki pol, jednaka prava. Čak i devojke zaslužuju jednake šanse! Ravnopravan svet je osnaženi svet. Rodna ravnopravnost: hajde da to postane stvarnost!